

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2026:
Topklinische ziekenhuizen
PREZIES – versie: augustus 2026
Documentversie: 1.0

Jaarcijfers PREZIES Prevalentiestudie 2026 Topklin. ziekenhuizen - hoofdgroepen

Deze rapportage betreft de gegevens van alle topklinische ziekenhuizen die in maart 2026 (5 ziekenhuizen met 5 locaties) deelnamen aan de prevalentiestudie.

M.i.v. 2025 kunnen ziekenhuizen kiezen om alleen de vijf HOOFDGROEPEN (POWI, sepsis, pneumonie, andere lage luchtweginfectie en symptomatische urineweginfectie) te registreren. Deze jaarcijfers beperken zich daarom tot deze hoofdgroepen.

Het begrip ziekenhuisinfectie (zhinf) bevat zowel de ziekenhuisinfecties, die zijn ontstaan tijdens de huidige opname (ZI), als de ziekenhuisinfecties, die ontstaan zijn tijdens een eerdere opname in de eigen instelling én aanwezig waren bij heropname én nog aanwezig zijn of behandeld worden op de dag van de prevalentiemeting (ZIBO).

In de jaarcijfers worden de ziekenhuisinfecties bij opname die niet in het eigen ziekenhuis zijn opgelopen of waarvan dit onbekend is, niet meegerekend. In de referentiecijfers en in de landelijke cijfers in de rapportagetool worden deze wel meegerekend.

Tabel 1a. Aantal patiënten en ziekenhuisinfecties

	Landelijk		
	N ¹	% ²	95%BI ³
Aantal patiënten	1858	.	
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	78	4,2	(3,4-5,2)
- welke aanwezig op moment van opname	18	1,0	(0,6-1,5)
- welke opgelopen tijdens huidige opname	60	3,2	(2,5-4,1)
Aantal patiënten met ziekenhuisinfectie(s)	74	4,0	(3,2-5,0)
- waarvan aanwezig op moment van opname	17	0,9	(0,6-1,5)
- waarvan opgelopen tijdens huidige opname	57	3,1	(2,4-4,0)

¹ Aantal

² Percentage

³ 95% betrouwbaarheidsinterval berekend mbv Wilson score

Tabel 1b. Leeftijdscategorieën patiënten, opnameduur en antibioticagebruik

	Landelijk		
	Alle patiënten	Met zhinf*	Zonder zhinf*
Aantal patiënten	1858	74	1784
- leeftijdklasse 0 jaar	93	0	93
- leeftijdklasse 1 - 18 jaar	45	0	45
- leeftijdklasse 19 - 65 jaar	617	27	590
- leeftijdklasse 66 en ouder	1103	47	1056
Mediane opnameduur (dagen)	4	12	4
Antibioticagebruik (%)	36	97	33

* ZI + ZIBO uit eigen instelling

Tabel 1c. Geopereerde patiënten in huidige opnameperiode en CTG-groep

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Geopereerd in huidige opnameperiode	587	31,6
Hoofdgroep CTG van de initiële OK	.	.
- Zenuwstelsel	63	3,4
- Endocriene klieren	2	0,1
- Ogen	0	0,0
- Oren	1	0,1
- Luchtwegen	17	0,9
- Hart/grote vaten	110	5,9
- Perifere vaten	13	0,7
- Bloed/lymfestelsel	4	0,2
- Mamma operaties	9	0,5
- Tractus digestivus	80	4,3
- Nier- en urinewegen	18	1,0
- Mannelijke geslachtsorganen	14	0,8
- Vrouwelijke geslachtsorganen	20	1,1
- Verloskundige ingrepen	14	0,8
- Botspierstelsel	199	10,7
- Huid en subcutis	23	1,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 2. IC-verpleging, geboortegewicht en prevalentie van ziekenhuisinfecties

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
IC*	.	.	.	.
- Ja	119	6,4	10	8,4
- Nee	1739	93,6	68	3,9
Pediatrische IC	24	1,3	0	0,0
Neonatale IC	.	.	.	.
- NICU	13	0,7	0	0,0
- NHCU	3	0,2	0	0,0
- NMCU	7	0,4	0	0,0
Geboortegewicht	.	.	.	.
- <=750 gram	1	0,1	0	0,0
- 751-1000 gram	2	0,1	0	0,0
- 1001-1500 gram	13	0,7	0	0,0
- 1501-2500 gram	4	0,2	0	0,0
- > 2500 gram	3	0,2	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* Incl. medium care, neonatale intensive care unit (NICU), neonatale high-care unit (NHCU), neonatale medium care unit (NMCU)

Tabel 3a. Specialisme hoofdbehandelaar en prevalentie van ziekenhuisinfecties

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie	60	3,2	7	11,7
Cardiologie	213	11,5	3	1,4
Cardio-thoracale chirurgie	33	1,8	2	6,1
Dermatologie	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	314	16,9	23	7,3
Hematologie	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	266	14,3	11	4,1
Keel-neus-oor	18	1,0	1	5,6
Kindergeneeskunde	83	4,5	0	0,0
Longziekten en tuberculose	181	9,7	4	2,2
Neurochirurgie	85	4,6	5	5,9
Neurologie	122	6,6	8	6,6
Obstetrie en gynaecologie	103	5,5	1	1,0
Oncologie	30	1,6	4	13,3
Oogheelkunde	1	<0,1	0	0,0
Orthopedie	84	4,5	3	3,6
Plastische chirurgie	11	0,6	0	0,0
Traumatologie	0	0,0	0	0,0
Urologie	58	3,1	2	3,4
Geriatric	75	4,0	2	2,7
MDL*	98	5,3	2	2,0
Reumatologie	1	<0,1	0	0,0
Neonatalogie	18	1,0	0	0,0
Onbekend	4	0,2	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 3b. Specialisme verpleegafdeling en prevalentie van ziekenhuisinfecties

Specialisme verpleegafdeling	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie/intensive care	60	3,2	7	11,7
Cardiologie	228	12,3	3	1,3
Cardio-thoracale chirurgie	36	1,9	2	5,6
Dermatologie	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	227	12,2	20	8,8
Hematologie	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	239	12,9	12	5,0
Keel-neus-oor	4	0,2	0	0,0
Kindergeneeskunde	62	3,3	0	0,0
Longziekten en tuberculose	136	7,3	4	2,9
Neurochirurgie	82	4,4	3	3,7
Neurologie	97	5,2	9	9,3
Obstetrie en gynaecologie	116	6,2	0	0,0
Oncologie	31	1,7	0	0,0
Oogheelkunde	1	<0,1	0	0,0
Orthopedie	75	4,0	1	1,3
Plastische chirurgie	2	0,1	0	0,0
Traumatologie	23	1,2	0	0,0
Urologie	35	1,9	0	0,0
Geriatric	64	3,4	2	3,1
MDL*	97	5,2	3	3,1
Reumatologie	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	23	1,2	0	0,0
Onbekend	1	<0,1	0	0,0
Mix	219	11,8	12	5,5

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 4. Medisch hulpmiddelengebruik

Hulpmiddel	Landelijk	
	N ¹	% ²
Urethrakatheter	399	21,5
Suprapubische katheter	5	0,3
Centraal veneuze katheter (inclusief port-a-cath aangeprikt)	158	8,5
Arteriële katheter	94	5,1
Perifere katheter (inclusief waaknaald)	1102	59,3
Invasieve beademing	39	2,1

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 5a. Soorten ziekenhuisinfecties

Soort ziekenhuisinfectie	Landelijk	
	N ¹	% ²
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	78	4,2
Postoperatieve wondinfectie	27	1,5
oppervlakkige wondinfectie	5	18,5
diepe wondinfectie	22	81,5
geen onderscheid*	0	0,0
Primaire sepsis	9	0,5
gerelateerd aan een intravasale lijn	7	77,8
Secundaire sepsis	10	0,5
focus postoperatieve wondinfectie	3	30,0
focus urineweginfectie	2	20,0
focus pneumonie	0	0,0
focus gastro-intestinale systeem	2	20,0
focus huid- en weke delen	0	0,0
andere focus	3	30,0
Pneumonie	16	0,9
gerelateerd aan invasieve beademing	4	25,0
Andere lage luchtweginfectie	1	<0,1
Symptomatische urineweginfectie	15	0,8
gerelateerd aan urethrakatheter	7	46,7

¹ Aantal infecties² Percentage infecties ten opzichte van het totaal aantal patiënten

* bij mamma-operaties zonder implantaat

Tabel 5b. Aantallen en soorten ziekenhuisinfecties per specialisme

	Landelijk				
	POWI	Sepsis	LWI	UWI	Totaal
Anesthesiologie	1	3	3	0	7
Cardiologie	0	1	2	0	3
Cardio-thoracale chirurgie	1	1	0	0	2
Dermatologie	0	0	0	0	0
Heelkunde	15	5	2	1	23
Hematologie	0	0	0	0	0
Interne Geneeskunde	0	5	2	4	11
Keel-neus-oor	1	0	0	0	1
Kindergeneeskunde	0	0	0	0	0
Longziekten en tuberculose	1	0	2	1	4
Neurochirurgie	3	1	1	0	5
Neurologie	0	1	4	3	8
Obstetrie en gynaecologie	1	0	0	0	1
Oncologie	0	1	0	3	4
Oogheelkunde	0	0	0	0	0
Orthopedie	3	0	0	0	3
Plastische chirurgie	0	0	0	0	0
Traumatologie	0	0	0	0	0
Urologie	1	0	0	1	2
Geriatric	0	0	1	1	2
MDL*	0	1	0	1	2
Reumatologie	0	0	0	0	0
Neonatalogie	0	0	0	0	0
Onbekend	0	0	0	0	0

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 6a. Patiënten met antibioticagebruik

Antibioticagebruik	Landelijk	
	N ¹	% ²
Ja	660	35,5
Nee	1198	64,5

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 6b t/m 6g betreffen optionele variabelen die niet door elk ziekenhuis zijn ingevuld. Daarom staat het aantal ziekenhuizen in elke tabel aangegeven.

Tabel 6b. Toedieningsvorm van antibiotica
NB: Meerdere antibiotica per patiënt mogelijk

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Intramusculair	1	0,2
Intraveneus	362	61,7
Oraal	223	38,0
Rectaal	1	0,2
Inhalatie	0	0,0
Totaal	587	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie
Tabel 6c. Reden antibioticatoediening
NB: Categorieën sluiten elkaar uit

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infectie bij opname	354	60,3
Infectie bij overname uit een verpleeghuis	0	0,0
Ziekenhuisinfectie tijdens huidige opname of ziekenhuisinfectie bij opname	84	14,3
Chirurgische profylaxe (toegediend op de afdeling en/of de OK)	56	9,5
Medische profylaxe (waaronder SDD/SOD)	83	14,1
Andere indicatie (bijvoorbeeld erythromycine als prokinetica)	4	0,7
Bevestigde onbekende reden (AB voorgeschreven zonder reden)	1	0,2
Onbekend, ook na navraag	5	0,9
Totaal	587	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie

Tabel 6d. Diagnose infectie waarvoor antibioticatoediening

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infecties van het centrale zenuwstelsel	8	1,8
Ooginfecties of endophthalmitis	2	0,5
Infectie van keel, neus, oor en mond	9	2,1
Acute bronchitis of exacerbatie van chronische bronchitis	1	0,2
Pneumonie of luchtweginfectie	119	27,2
Cardiovasculaire infectie (endocarditis, vaatprothese infectie)	19	4,3
Gastro-intestinale infectie (salmonellose, antibiotica-geassocieerde diarree)	8	1,8
Intra-abdominale infectie, inclusief galblaasaandoeningen	94	21,5
Cellulitis, wond- of diep weefsel infectie	28	6,4
Septische arthrititis	17	3,9
Symptomatische lage urineweginfectie (bijvoorbeeld cystitis)	44	10,0
Symptomatische hoge urineweginfectie (bijvoorbeeld pyelonefritis)	18	4,1
Asymptomatische bacteriurie	0	0,0
Obstetrische of gynaecologische infecties, inclusief SOA bij vrouwen	3	0,7
Prostatitis of epididymitis, inclusief SOA bij mannen	0	0,0
Microbiologisch bevestigde bacteriaemie	27	6,2
Klinische sepsis	3	0,7
Koorts bij neutropenie of andere infectie bij immuunogecompromitteerde patiënten	5	1,1
Systemische ziekte (veelal virale oorsprong zonder duidelijke focus)	0	0,0
Niet definieerbare infectie	8	1,8
Cystic fibrose	0	0,0
Postoperatieve wondinfectie	19	4,3
Bot- en gewrichtsinfectie (niet relateerd aan operatie)	6	1,4
Totaal	438	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6e. Dosis chirurgische profylaxe**

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
eenmalig	29	51,8
meerdere doses binnen 24 uur	21	37,5
> 24 uur	6	10,7

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6f. Reden antibioticagebruik vermeld in patiëntendossier**

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Ja	574	97,8
Nee	13	2,2

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie

Tabel 6g. Wijziging in antibiotica gebruik

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Andere of onbekende reden voor wijziging	9	1,5
Nee, geen wijziging	457	77,9
Escalatie: gericht switchen of verbreden op microbiologische en/of klinische bevindingen (inclusief wijziging van oraal naar IV)	52	8,9
De-escalatie: versmallen op microbiologische en/of klinische bevindingen	42	7,2
Wijziging van IV naar oraal	21	3,6
Wijziging a.g.v. bijwerkingen (waaronder allergie)	3	0,5
Onbekend	3	0,5

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 7. Aantal patiënten met een ziekenhuisinfectie veroorzaakt door een BRMO***

	Landelijk N
MRSA*	0
VRSA*	0
VRE*	0
Enterobacterales, niet groep II: ESBL	2
Enterobacterales, niet groep II: CRE	1
Enterobacterales, niet groep II: ESBL en CRE	0
Enterobacterales, groep II: Fluorquin. én Aminoglycos. én Cotrim. resistent	0
Enterobacterales, groep II: CRE	0
Enterobacterales, groep II: Alle bovenstaande resistenties	0
Acinetobacter spp: Cipro. of Levoflox. én Aminoglycos. resistent	0
Acinetobacter spp: CRE	0
Acinetobacter spp: Alle bovenstaande resistenties	0
Pseudomonas aeruginosa: >= 3 van Ceftazidim, Fluorquin., Aminoglycos., Piperacill. resistent	0
Pseudomonas aeruginosa: CRE en >=2 van Cefta, Fluorq., Aminoglyc., Piperacill. resistent	1

* BRMO, bijzonder resistent micro-organisme; MRSA, Meticilline Resistente *Staphylococcus aureus*; VRSA, Vancomycine resistente *Staphylococcus aureus*; VRE, Vancomycine Resistente Enterokok; CRE, Carbapenemresistent; carbap.prod., carbapenemase producerend

Tabel 8. Verwekkers inclusief eventueel tweede verwekker

		Landelijk
Infectie	Verwekker	N
Postoperatieve wondinfectie	<i>S. aureus</i>	10
	<i>E. cloacae</i>	4
	<i>S. epidermidis</i>	3
	<i>E. faecalis</i>	2
	<i>S. lugdunensis</i>	2
	<i>B. vulgatus</i>	1
	<i>C. glabrata</i>	1
	<i>C. clostridiiforme</i>	1
	<i>E. faecium</i>	1
	<i>E. coli</i>	1
	<i>F. magna</i>	1
	<i>K. oxytoca</i>	1
	<i>K. pneumoniae</i>	1
	<i>M. morganii</i>	1
	<i>Psychrobacter species</i>	1
	<i>S. marcescens</i>	1
	geen kweek gedaan	2
	polymicrobieel	2
	kweek negatief	1
Primaire sepsis	<i>S. aureus</i>	5
	<i>S. epidermidis</i>	1
	<i>E. faecium</i>	1
	<i>S. haemolyticus</i>	2
	<i>C. tropicalis</i>	1
Secundaire sepsis	<i>S. aureus</i>	4
	<i>E. faecalis</i>	1
	<i>S. lugdunensis</i>	1
	<i>C. glabrata</i>	1
	<i>E. faecium</i>	1
	geen kweek gedaan	1
	<i>C. freundii</i>	1
	<i>S. mitis</i>	1
Pneumonie	<i>C. glabrata</i>	1
	<i>E. coli</i>	1
	geen kweek gedaan	10
	kweek negatief	2
	<i>C. albicans</i>	1
	<i>H. influenzae</i>	1
	<i>Pneumocystis jirovecii</i>	1
Andere lage luchtweginfectie	geen kweek gedaan	1
Symptomatische urineweginfectie	<i>S. aureus</i>	1
	<i>E. faecalis</i>	3
	<i>E. coli</i>	3
	<i>K. pneumoniae</i>	3
	<i>S. marcescens</i>	1
	polymicrobieel	1
	kweek negatief	1
	<i>C. freundii</i>	1
	<i>P. aeruginosa</i>	3
	<i>P. mirabilis</i>	2
	<i>A. urinae</i>	1

		Landelijk
Infectie	Verwekker	N
	<i>K. ornithinolytica</i>	1